

Дүпсүннээби №9 “Сардана” оҕо уһуяана

Уруһуй дьарыгар технологической карта

тема: “Ардах” орто бөлөх оҕолоругар

Толордо эбии үөрэхтээһин педагога: Осипова Мария Петровна

Дьарык тиэмэтэ: “Ардах”

Сыала-сорууга:

Иитэр: оҕо сүргэтин көтөбүү, айылҕаҕа харыстабыллаахтык сыһыаннаһыга иитии;

Үөрэтэр: ватнай палочканы биир тэн хаапыланы оноруу, тулалыыр эйгэҕэ тугу көрбүтүн-билбитин уруһуйдууругар үөрэтии.

Сайыннарар: тарбах былчыннарын, айар дьобурун сайыннары.

Туттуллар тэриллэр: манан альбом лийһэ, восковой мел, ватнай палочкалар, уу иһитэ, халлаан күөх гуашь, киистэ, салфетка, ардах тыаһын музыката, чоппуускалар сангалара-аудио запись.

Дьарык былаана:

Кирири чааһа – оҕо билиитин тоҕоостоох кэмгэ сайыннары (музыка истии, музыка тыаһын араары).

Сүрүн чааһа: айар-чинчийэр үлэ.

Түмүктүүр чааһа – оҕолор уруһуйдарын быыстапкалааһын, ырытыһы.

Дьарык сүһүбүэ	Оҕо сатабылын, үөрүйэбин тэрийии	Педагог сүрүн үлэтэ	Иитиллээчи сүрүн үлэтэ	Бириэмэтэ	Туттуллар тэрил
Кирири чааһа	Оҕо билиитин тоҕоостоох кэмгэ сайыннары (музыка истии, музыка тыаһын араары).	<p>Үтүө күнүнэн, оҕолоор! (<i>Ардах тыаһа, музыка тыаһыыр</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оҕолоор истин эрэ эһиги санаабытыгар бу туох тыаһыгар майгыннырый? (Ардах тыаһыгар) - Ардах диэн тугуй? (Уу таммахтара) - Ардах хаһан түһэрий? (Сайын) 	<p>Оҕолор киирэллэр, музыка тыаһын истэллэр.</p> <p>Оҕолор иитээчи ыйытытыгар эппиэттиллэр.</p>	5 мүнүүтэ	Аудио запись
Сүрүн чааһа	Айар-чинчийэр үлэ	<ul style="list-style-type: none"> - Оҕолоор таабырынна таайыабын эрэ: “Күнү-ыйы хаххалыыр баар үһү”, (былыт) - Сөп, маладьыастар. - Көрүн оҕолоор, мин билигин восковой мелынан былыт уруһуйдаан көрдөрүөм. (Иитээчи восковой мелынан хайдах тутгарга үөрэтэр, 		10 мүнүүтэ	Дуоскаҕа альбом лийһэ, восковой мел.

		<p>уруһуйдуур бириэмэтигэроҕолору кытта былыттар тустарынан ыйытар, кэпсэтэр).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оҕолоор, ардахтаах былыт хайдах буоларый? - Сөп, харана күөх. - Онтон ардаҕа суох былыт хайдах буолара буолуой? - Былыттан туохтар түһэллэрий? - Сөп, маладьыастар. - Аны иккис таабырыммын таайын эрэ: “Күүтэллэр-күүтэллэр да кэллэхпинэ саһан хаалаллар”. (Ардах). - Сөп, маладьыастар. - Көрүң эрэ, бу стаканна туох баарый? (Уу). - Уубут хайдах дьүһүннээҕий? (дьэнкир). - Оҕолоор, бу дьэнкир уунан биһиги таммахтары уруһуйдаатахпытна күстүө дуо? - Тоҕо? Маннык уруһуйдаатахпытна көстүбэт буоллахтара дии, таммахтарбыт. Ол иһин көһүннүн диэн хайыахпытн сөбүй уубутун? - Сөп, уубутугар кырааска кутабыт. <p>(Иитээччи биир оҕону ыңыран ылан стаканнаах уутугар киистэнэн халлаан күөх дьүһүннээх гуашь кырааска</p>	<p>Оҕолор эппиэттииллэр: -харана күөх. -манан.</p> <p>-ардах, хаар, тобурах. Оҕолор таайаллар – Ардах</p> <p>Уу</p> <p>Дьэнкир</p> <p>Суох</p> <p>Таммахтарбыт көстүбэтгэр</p> <p>Кырааска кутабыт</p>		<p>Пластмассовой стаканна уу</p>
--	--	--	--	--	----------------------------------

		<p>булкуйтарар)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оџолоор, көрүн эрэ, уубут хайдах дьүһүннээх буоллай? - Сөп, маладьыастар, билигин көрүн эрэ, мин илиибэр туох баарый? (Ватнай палочка). - Сөп. Бу манан, мин билигин былшпыттан ардах түһэрин уруһуйдуом, көрүн эрэ. (Иитээччи ватнай палочканан хайдах туталларынкөрдөрөр уонна уруһуйдуур). - Аны билигин тарбахтарбытын уруһуйдуурбутугар бэлэмниэххэйин эрэ. “Тыал түстэ суугунуу “ш” <p>Былыт кэллэ</p> <p>Биир таммах түстэ</p> <p>Икки таммах түстэ</p> <p>Үс таммах түстэ</p> <p>Түөрт таммах түстэ</p>	<p>Эппиэттиллэр: халлаан күөх;</p> <p>-Ватнай палочка</p> <p>-илиилэрин уна-хангас далбаатыллар; - атах төбөтүгэр туран, илиилэрин өрө уунан үөһээ тардыһаллар;</p> <p>-биир тарбагынан ытыһы охсуу;</p> <p>- икки тарбагынан ытыһы охсуу;</p> <p>-үс тарбагынан ытыһы охсуу; -түөрт тарбагынан ытыһы охсуу;</p>		
--	--	--	--	--	--

		<p>Ардах түстэ курулуу</p> <p>Чалбах табыста чарылыы</p> <p>Ардах түстэ суугунуу (Иитээччи көрдөрөн иһэр)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Маладьыастар. - Оҕолоор олоппосторбутугар кэлэн олордубут эрэ, билигин уруһуйбутун саҕалыахпыт. Саҕалыахпыт иннинэ бастаан бэйэбит уугутугар кыраасканы булкуйан көрүң эрэ. Табылынна дуо? - Сөп, маладьыастар, уруһуйдуурбутугар бэлэм буоллубут, бастаан тугу уруһуйдуубутуй? Сөп, восковой мелынан былытпытын, онтон ватнай палочканын таммахтарбытын. - Уруһуйбутун саҕалыабыт. (Ардах тыаһа музыка тыаһыыр, иитээччи оҕолорго мелы, ватнай палочканы хайдах тутталларын хатылыыр, биирдиилээн көмө онорор). - Оҕолоор маладьыастар, аны билигин уруһуйбут кууруор 	<p>-ытыстарынан таһыналлар; -Атахтарына битийэллэр; -тэннэ ытыстарын таһыналлар, атахтарын битийэллэр;</p> <p>-оҕолоор олоппосторугар кэлэн олороллор; -ууларыгар киистэнэнкырааска булкуйан суурайаллар</p> <p>Оҕолоор бэйэлэрэ уруһуйдуулар</p>		<p>Альбом лииьэ биирдии оҕоҕо. Халлаан күөх гуашь, киистэ, восковой мел, салфетка, ватнай палочка.</p> <p>Аудио запись</p>
--	--	--	---	--	--

		<p>дылы оонньооххайын.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Билигин бары чоппуускалар буолабыт уонна таһырдыа күүлэйдии барыахпыт. (Мааска биэртэлибин) - Күммүт күүскэ тыкпыт чоппуускалар таһырдыа күүлэйдии тахсыбыттар, чоппуускалар аһыылар (чоппуускаҕа аналлаах музыка тыаһыыр). - Күүлэйдии сылдыбыттар, арай ол сырыттаһтарына ардах түһэр (Ардах музыката тыаһыыр). Чоппуускалар ардахтан саһаллар. (Оонньоу иккитэ-үстэ хатыланар музыка тыаһынан) 	<p>Оҕолор үтүктэн көрдөрөллөр. Мааскалары кэтэллэр. Музыка тэтиминэн хамсаналлар.</p> <p>Оҕолор чохчойон олорон илиилэрин үс муннуктуутуттан олороллор.</p>		<p>Чоппууска мааскалара Аудио запись</p>
Түмүк чааһа	Оҕолор уруһуйдарын быыстапкалааһын, ырытыһы.	<ul style="list-style-type: none"> - Чэ манан оонньоон бүттүбүт, маладыастар, бары көхтөөхтүк оонньоотубут. Аны билигин уруһуйдарбытын көрүөххэйин. Манна аҕалан ыйыаххайын эрэ. (Стендэҕэ ыйыыр). - Уруһуйдарбытын көрүөххэ эрэ. Бары наһаа үчүгэйдик уруһуйдаабыккыт, маладыастар. - Манан дыайымалбыт түмүктэнэр, бары көхтөөхтүк кыттыбыккытыгар махтанабын. - Көрсүөххэ диэри! 	<p>Уруһуйдарын ииттээчигэ биэрэллэр</p> <p>Оҕолор уруһуйдарын көрөн үөрэллэр.</p> <p>Иитээччигэ махтаналлар уонна бырааһайдахаллар.</p>	5 мүнүүтэ	